

**Generalitat
de Catalunya**

PROCÉS PARTICIPATIU DEL DEBAT ARA ÉS DEMÀ SOBRE EL FUTUR DE L'EDUCACIÓ A CATALUNYA

Síntesi de resultats i aportacions

del taller de debat territorial

Barcelona 8 de març de 2017

INDEX

1.	INTRODUCCIÓ.....	2
2.	INFORMACIÓ BÀSICA DE LA SESSIÓ PARTICIPATIVA.....	2
	2.1. Dades bàsiques de la sessió participativa.....	2
	2.2. Objectius de la sessió	2
	2.3. Estructura de la sessió	3
	2.4. Metodologia de la sessió.....	3
	2.5. Llistat de persones assistents a la sessió	3
3.	RESULTATS	4
	3.1. Eix 1: Els pilars del sistema educatiu	4
	3.2. Eix 2: Arquitectura del sistema educatiu.....	6
	3.3. Eix 3: El centre educatiu	7
	3.4. Eix 4: El professorat	8
	3.5. Eix 5: L'alumnat.....	9
4.	VALORACIÓ DE LA SESSIÓ	11
	4.1. Perfil de les persones participants	11
	4.2. Valoració d'aspectes referents a la preparació de la sessió	14
	4.3. Valoració d'aspectes referents a l'execució del taller participatiu	14
	4.4. Valoració d'aspectes referents a les expectatives respecte dels resultats del taller participatiu	15
	4.5. Valoració general	16
	4.6. Comunicació.....	17
	4.7. Millores recollides.....	18
5.	GALERIA DE FOTOS	19

1. INTRODUCCIÓ

La present sessió territorial s'emmarca en el procés Ara és demà, nom del debat que el Consell Escolar de Catalunya (CEC), organisme en què hi ha representats els diversos sectors de la comunitat educativa, té l'encàrrec d'articular sobre el futur de l'educació al nostre país. L'objectiu d'aquest debat és reflexionar sobre les polítiques educatives per avançar en qualitat i equitat i afavorir l'èxit de tot l'alumnat.

2. INFORMACIÓ BÀSICA DE LA SESSIÓ PARTICIPATIVA

2.1. Dades bàsiques de la sessió participativa

Dia: 8/03/2017

Lloc: Centre Cívic Convent de Sant Agustí, carrer del Comerç, 36, Barcelona

Durada: 3 hores

Àmbits de debat: eixos determinats per al procés:

Eix 1: Els pilars del sistema educatiu

Eix 2: Arquitectura del sistema educatiu

Eix 3: El centre educatiu

Eix 4: El professorat

Eix 5: L'Alumnat

Total de persones participants: 8

Dinamitzadors: 3 tècnic/ques de Ceres

2.2. Objectius de la sessió

L'objectiu central de la sessió realitzada ha estat debatre al voltant dels reptes de futur del sistema educatiu de Catalunya, per tal de poder recollir a nivell territorial la reflexió de la comunitat educativa entorn el futur de l'educació a Catalunya.

2.3. Estructura de la sessió

L'ordre de la sessió realitzada a Barcelona el 8 de març ha estat el següent:

FASE	DURADA	RESPONSABLE
1. Recepció de les persones assistents		Ceres
2. Benvinguda i presentació institucional	10'	Rosa Granger, del CEC Berta Argany del Consorci d'Educació de Barcelona Blanca Rodà, responsable de Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya a Tarragona
3. Presentació del procés i de la dinàmica de treball	15'	
4. Deliberació grupal entorn el futur de l'educació a Catalunya	120'	Ceres
5. Avaluació de la sessió i cloenda	10'	

2.4. Metodologia de la sessió

La dinàmica de debat utilitzada s'ha centrat en un debat en plenari entorn els 5 eixos de treball i els conceptes clau definits per a cada eix, en un espai determinat per cadascun.

En cadascun dels espais de debat dels eixos s'ha facilitat un núvol de paraules que ha permès tenir visible en tot moment els conceptes clau a tenir en compte en el debat, així com un paperògraf on anotar les aportacions.

Una de les persones dinamitzadores de la sessió ha assumit el rol de moderador del debat, mentre que una altra ha anat anotant les aportacions realitzades per les persones participants.

El fet de que el debat s'hagi realitzat en plenari ha possibilitat la no necessitat de presentar les conclusions obtingudes en la darrera fase de la sessió, que s'ha centrat només en l'avaluació de la mateixa.

2.5. Llistat de persones assistents a la sessió

Les entitats o institucions representades en la sessió han estat:

- Ajuntament de Vic
- AMPA escola Josep Maria Pujol de Barcelona
- Associació Catalana de Psicopedagogia i Orientació
- CE Montseny de Barcelona
- Col·legi Badalonès de Badalona
- Associació Atlàntida, professionals per la interculturalitat
- Institut Joan Salvat-Papasseit de Barcelona
- Sindicat AMES

3. RESULTATS

Les aportacions recollides durant la sessió es mostren agrupades pels diferents eixos de treball i, dins cadascun d'aquests, indicant a quin aspecte clau fan referència, incloent en la majoria dels casos altres conceptes clau sorgits del debat, així com un calaix d'altres.

D'altra banda, també s'indica, si s'escau, les aportacions en les que s'han manifestat dissensos i que no correspondrien a l'opinió de totes les persones participants. En aquest cas, s'han marcat les aportacions en cursiva.

3.1. Eix 1: Els pilars del sistema educatiu

- **Quines estratègies proposeu per garantir la igualtat d'oportunitats i l'educació de qualitat a l'abast de tothom?**
 - Cal prioritzar l'educació en matèria d'inversió. Dedicar un major percentatge del PIB a polítiques educatives. Per aconseguir-ho, caldria fer un estudi econòmic sobre el cost real de l'educació. El conseller d'economia hauria d'incloure en els pressupostos el cost real de tota l'educació pública i concertada i garantir la igualtat d'oportunitats amb una política justa i distributiva del cost.
 - Equitat significa igualtat d'oportunitats i no pas igualtat de resultats. Resulta imprescindible que el professorat entengui aquesta diferència.
 - La desigualtat d'oportunitats es dona a causa de l'existència de les zones educatives quan comparen el ràtio d'immigrants i alumnes amb necessitats educatives especials entre les escoles públiques i les concertades. Regular el

decret de matriculació en termes d'una redistribució equitativa i obligada de l'alumnat amb control posterior de la inspecció.

- *L'ensenyament ha de ser gratuït per a tothom, inclosa la universitat. (Dissens: s'ha de fomentar la coresponsabilitat dels alumnes a partir de l'etapa post obligatòria i això només es pot fer si hi ha un cost econòmic pel mig).*
- *La felicitat ha de ser un pilar fonamental del sistema, hem d'aconseguir fer alumnes feliços. (Dissens: es considera que aquest no és l'objectiu de l'educació, sinó que s'ha de considerar més com un servei).*
- **Quins són els elements per aconseguir la inclusió a l'aula, el centre, l'entorn i el sistema educatiu?**
 - En les escoles públiques, en molts casos, es produeix una segregació d'alumnat a partir de l'obligatorietat de pagar les quotes de l'AMPA, no assumibles per a totes les famílies. Aquest aspecte dificulta la inclusió.
 - S'hauria de poder escollir lliurement l'escola que es vulgui, oferint a les escoles un finançament suficient per fer front a les possibles necessitats de l'alumnat.
 - *Per tal de solucionar l'empresonament que ocasionen les zones educatives, es podrien produir reunions de coordinació entre els directors d'una determinada zona educativa amb l'objectiu d'establir accions conjuntes per fer front a aquest fenomen. (Dissens: és difícil superar els interessos particulars de centre i això no s'aconseguiria amb aquesta coordinació on els implicats són precisament només els centres).*
- **Quin tractament del plurilingüisme i la interculturalitat cal en l'educació per preparar la ciutadania per a una societat democràtica i plural?**
 - *No s'han recollit aportacions.*
- **Com es pot enfortir el rol de la família amb relació a l'educació? Com s'ha de vehicular la seva participació en la presa de decisions sobre polítiques educatives?**
 - Donar valor a la socialització de l'alumne com un element clau a l'hora de l'elecció de centre, tenint en compte el punt de vista de les famílies. És a dir, incorporar-les també en el procés d'elecció.

3.2. Eix 2: Arquitectura del sistema educatiu

- **Quins canvis proposaríeu en l'estructura de les etapes educatives per garantir l'èxit i la formació al llarg de la vida?**
 - Allargar la Primària fins els 14 anys, incorporant un període d'acompanyament a l'alumne.
 - En aquest sentit, no seria necessària la figura del professor especialista, doncs el perfil del professorat de primària és més adient per realitzar l'anterior acompanyament, sinó que caldria un perfil de professorat més pedagògic.
 - *Es proposa allargar l'etapa educativa fins als 18 anys. (Dissens: es pensa que això propiciaria seguir fent els alumnes adolescents, no fomentar l'entrada a l'edat adulta, la responsabilitat. No obstant, sí que es pensa que caldria garantir la possibilitat de l'educació fins als 18 anys, però sense obligatorietat).*
- **Quines accions de col·laboració han d'establir-se amb els agents que intervenen en l'educació des dels àmbits sanitari, de benestar social, de justícia, etc.?**
 - *No s'han recollit aportacions.*
- **Quines característiques ha de tenir la formació professional per respondre als reptes actuals i futurs, aconseguir una millor adaptació al mercat laboral i incrementar el nivell formatiu de la població?**
 - Els propis interessos dels centres propicien que el 70% dels alumnes que acaben l'ESO facin Batxillerat i no es fomenta la incorporació a la formació professional.
- **Quins canvis cal introduir en el sistema educatiu amb relació als itineraris formatius per oferir noves oportunitats als alumnes que ara abandonen?**
 - Suprimir els cursos, i fer el currículum per cicles.
 - *És necessària una revàlida, una avaluació externa a l'ESO. Actualment existeix un baix nivell d'exigència en ESO a causa de la necessitat d'aprovar alumnes per mantenir el Batxillerat al centre. A l'ESO s'hauria de fer alguna cosa tipus la selectivitat, una prova externa amb valor acadèmic. Actualment, el teu futur està condicionat pel barri on vius (situació socioeconòmica). En canvi, si hi ha una prova externa, pots agafar els bons per a Batxillerat, els altres per a FP... per què tinguin oportunitats. (Dissens: es considera que la proposta va en contra de la*

inclusió social i que no lliga amb els nous moviments (escola 21). D'altra banda, es condiona a tenir sempre en compte la metodologia d'aprenentatge.

3.3. Eix 3: El centre educatiu

- **Cap a quina concepció d'autonomia de centre penseu que s'ha d'evolucionar? Quines necessitats d'avaluació tindran els centres en el futur?**
 - L'escola concertada gaudeix de major autonomia de centre que no pas l'escola pública.
 - La pròpia formació interna s'ha d'utilitzar com a eina d'avaluació del professorat.
 - Necessitat d'introduir l'avaluació externa, tenint en compte l'evolució que el centre experimenta en aquesta avaluació. Es podria fer una avaluació a l'inici del curs i una al finalitzar.
 - Existeix una apatia, una falta d'estímuls provocada pel propi concepte de funcionariat.
- **Quins processos de participació calen perquè l'autonomia de centre integri els diversos sectors de la seva comunitat educativa?**
 - Promocionar processos que facilitin el sorgiment de sinergies entre família i centre (professorat) a partir de compartir interessos comuns. Construcció conjunta dels interessos.
- **En què ha de consistir la col·laboració del centre amb els agents educatius del seu entorn proper?**
 - La col·laboració amb les famílies és important per tal de poder treballar conjuntament en l'educació dels fills. Però aquesta col·laboració només s'aconsegueix en aspectes d'interès comú per a ambdues parts.
- **Quin rol han de desenvolupar els directors i els equips directius en la governança i el lideratge dels centres?**
 - Falta de perfil (model) de lideratge pedagògic.
 - S'haurien de tornar a incorporar mecanismes per regular l'equip directiu, com eren les eleccions. Actualment, ja no es vota, mentre que abans en una escola tots els

professors votaven el nivell d'adequació del professorat i es funcionava molt millor que ara.

3.4. Eix 4: El professorat

- **Com han d'evolucionar els perfils professionals dels docents amb relació a l'acompanyament en el procés de formació dels alumnes i la gestió del coneixement?**

- Tots els docents haurien de formar-se en Psicopedagogia.
- Repensar la jornada laboral del mestre amb l'objectiu d'incorporar temps per reflexionar i pensar.
- Cal donar valor a la complementarietat del professorat, doncs les habilitats que pot tenir un poden ajudar a un altre.
- *Necessitat de l'ensenyament plurilingüístic a l'educació primària. Els mestres haurien de dominar àmpliament diversos idiomes. (Dissens: no es considera que ensenyar més d'un idioma a nens tan petits comporti que els aprengui, així com tampoc no es considera prioritari aquest atribut en el perfil dels professionals de primària).*

- **Quines característiques han de tenir la formació inicial i la formació permanent del professorat?**

- Augmentar els requisits per poder ser docent a primària i secundària.
- Instaurar el "Model MIR": graduat (4 anys) + habilitació (3 anys) + avaluació final.
- Potenciar les habilitats pedagògiques en els docents, doncs fins ara s'ha potenciat el coneixement i no pas aquestes habilitats.
- Docència cooperativa entesa com a metodologia que serveixi per a la formació del professorat.

- **Com s'ha d'accedir a la condició de docent i com s'ha d'avaluar la carrera docent?**

- Facilitar l'entrada d'experts sense carrera en la formació professional i tècnica.
- Ampliar la xarxa de contactes amb els col·legis oficials per tal de poder incorporar-los a la docència.

- L'avaluació del professorat ha de ser també una eina d'avaluació de l'alumnat.
 - Incorporar als professors de més edat a la borsa de mentoria. Replantejament de les seves funcions.
 - Reduir els horaris dels professionals docents (hores de classe) en favor de la mentoria.
 - *Autoavaluació del professorat (Dissens: aquesta autoavaluació només s'hauria d'utilitzar com a eina personal, no com a eina de centre).*
- **Quins elements han de definir l'ètica i la deontologia de la pràctica docent?**
 - *No transmetre ideologia en els coneixements, no adoctrinar. (Dissens: és impossible no fer-ho. És més aconsellable reconèixer la pròpia subjectivitat "des del meu punt de vista...").*

3.5. Eix 5: L'alumnat

- **Com s'ha d'articular en el futur un enfocament competencial de l'aprenentatge?**
 - L'escola ha d'esdevenir un *espai on s'aprengui a fer, fent, és a dir, a través d'un enfocament competencial on l'actor clau sigui l'alumne.*
 - *L'enfocament competencial és un element central del sistema. La funció del mestre és la d'acompanyant i motivador de l'alumne. Amb aquest objectiu, seria interessant eliminar les classes magistrals. (Dissens: no s'haurien d'eliminar en totes les matèries. D'altra banda, aquest enfocament comporta molta feina i resulta molt difícil d'assolir).*
 - *Aprofundir en metodologies d'aprenentatge lliure (Escola Lliure), per tal de no provocar necessitats educatives especials (NEE). (Dissens: es considera inviable).*
- **Quines mesures proposaríeu per desenvolupar la personalització i l'acompanyament per a la millora en els aprenentatges?**
 - L'alumne ha d'ésser entès com a subjecte i no pas com a objecte. Ha de tenir veu, tenir lloc, ha de poder participar. Se l'ha d'acceptar en la seva diferència. Ha de tenir consciència de que té drets i saber quins drets té.
 - El docent hauria de facilitar tota la informació als alumnes per tal de combatre la perversió del sistema. Un exemple, és com el Departament d'Educació fomenta

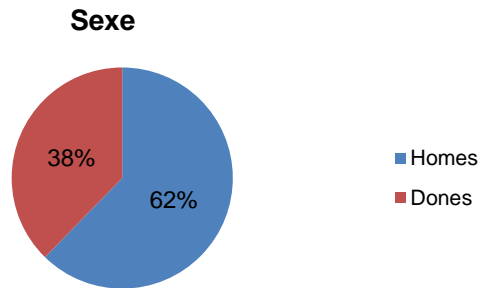
més el batxillerat que la formació professional. També, la pressió social actua en aquesta direcció.

- Aprendre a treballar en la diversitat, en grups heterogenis, sense proves externes que els classifiquin.
- Per fomentar el treball en la diversitat es necessiten més recursos humans, millors estratègies pedagògiques i organitzatives i un major grau d'implicació dels professionals.
- **Quins valors han de definir la socialització educativa dels infants i joves, i com s'hauria d'implicar la família en aquest procés?**
 - Estimular l'aprenentatge en prendre decisions ja que ofereix un major grau d'autonomia. Si els alumnes no poden decidir, no se'ls ajuda a tenir criteri.
 - Importància de la implicació familiar en el procés educatiu dels fills, tenint en compte que són una peça clau en el desenvolupament de l'autonomia dels alumnes.
- **Quina és la contribució de les tecnologies i les xarxes socials per desenvolupar noves formes d'aprendre?**
 - Les xarxes socials s'han d'entendre com una nova manera de treballar, això sí, sota algun tipus de supervisió i/o control. És la nova manera de ser i l'escola no en pot quedar al marge.

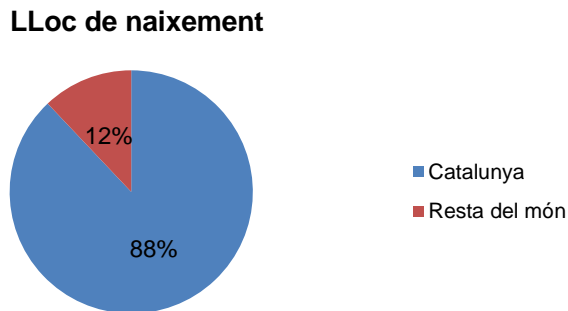
4. VALORACIÓ DE LA SESSIÓ

4.1. Perfil de les persones participants

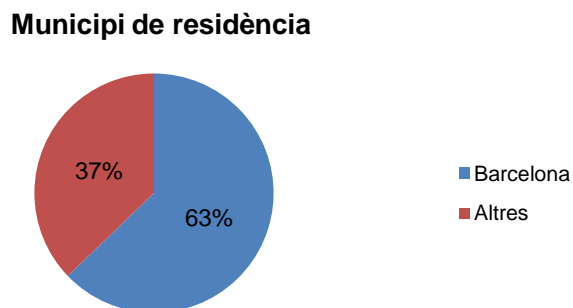
Les persones participants a la sessió realitzada a Barcelona que han contestat el qüestionari d'avaluació, han estat principalment homes (62%), i l'edat mitjana ha estat de 55 anys.

La gran majoria de participants han nascut a Catalunya.

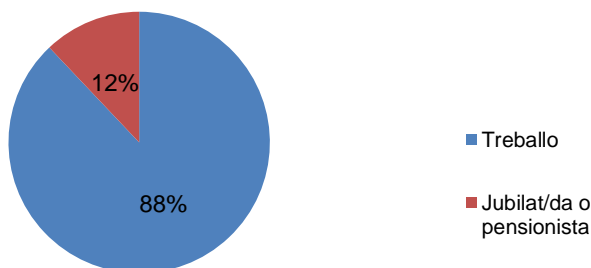
El municipi de residència principalment és Barcelona.

Nota: A l'apartat "altres" s'han inclòs els municipis de Badalona, Sabadell i Vic

La gran majoria de les persones participants estan treballant actualment, gairebé totes per compte d'altra i principalment en el sector de l'ensenyament.

Situació laboral

Per compte de qui treballen

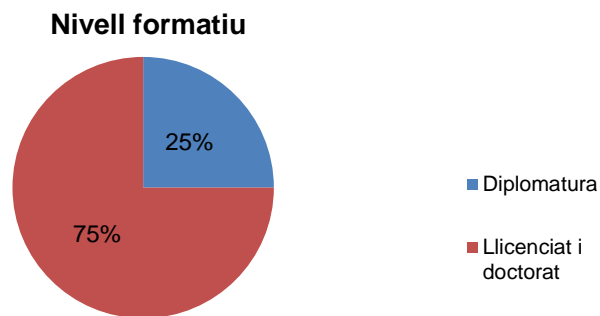
Nota: % calculats sobre el total de persones participants que treballen (88%)

Sector en el que treballen

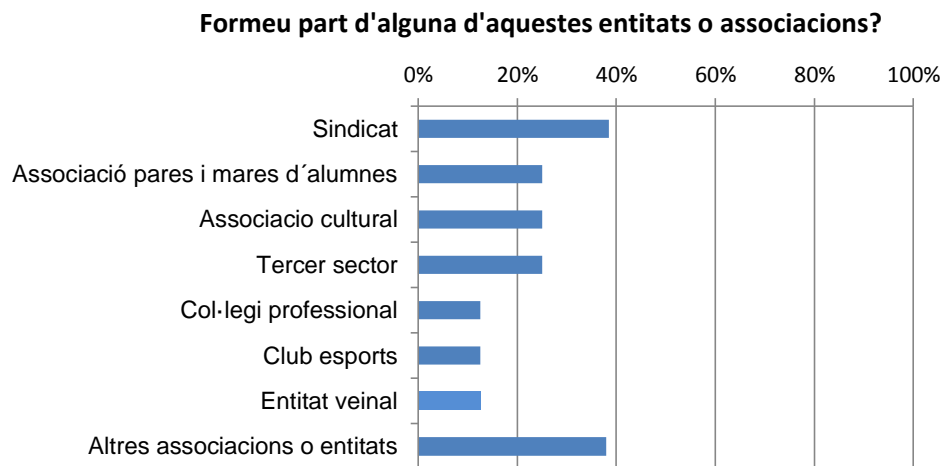

Nota: % calculats sobre el total de persones participants que treballen (88%)

El nivell formatiu de les persones participants és d'estudis universitaris.

Les persones participants pertanyen sobre tot a sindicats, però també a AMPEs, associacions culturals o al tercer sector.

Nota: els % no sumen 100 doncs s'admetia resposta múltiple

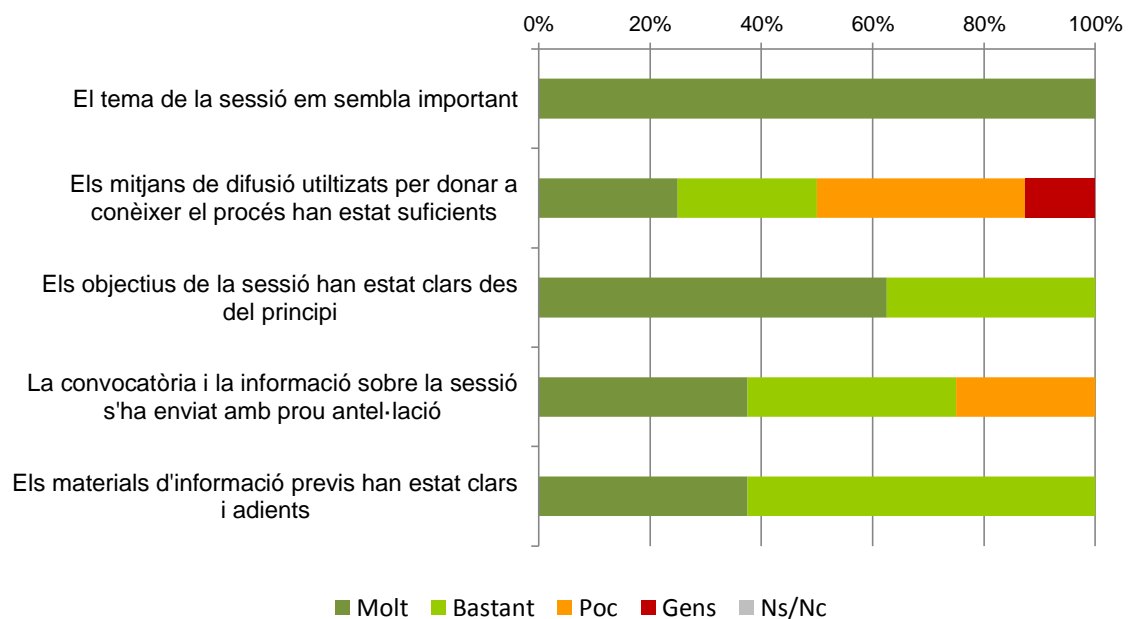
4.2. Valoració d'aspectes referents a la preparació de la sessió

S'han fet valorar diferents aspectes relacionats amb la fase preparatòria de la sessió.

D'entre els plantejats, el millor valorat ha estat el tema de la sessió, mentre que els mitjans de difusió utilitzats per donar a conèixer el procés, seria el que obtindria més valoracions negatives.

En quina mesura esteu d'acord amb cadascuna d'aquestes afirmacions?

Sobre la preparació de la sessió

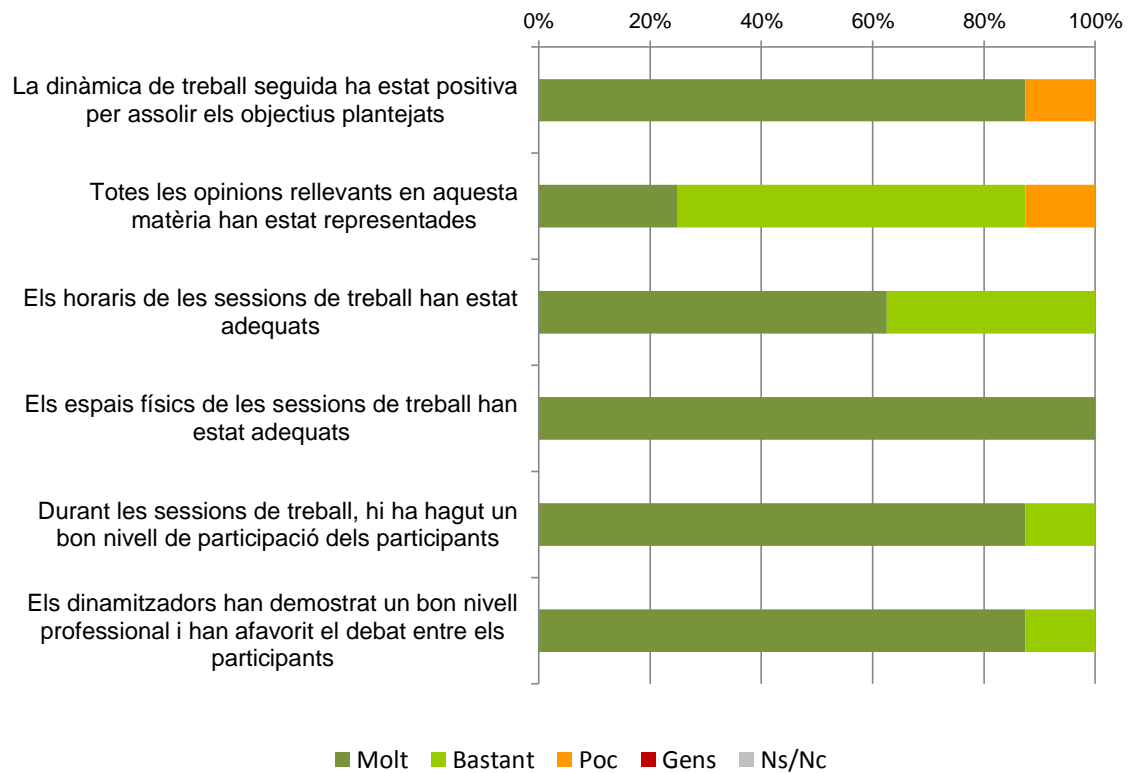
4.3. Valoració d'aspectes referents a l'execució del taller participatiu

S'han fet valorar diferents aspectes relacionats amb el desenvolupament propi de la sessió.

Els resultats indiquen que els espais físics de les sessions seria l'aspecte millor valorat, seguit dels dinamitzadors que ha demostrat un bon nivell professional i del bon nivell de participació dels participants.

En quina mesura esteu d'acord amb cadascuna d'aquestes afirmacions?

Sobre l'execució del taller participatiu

Les millores aportades són:

- Intervencions obligatòries d'un minut.

4.4. Valoració d'aspectes referents a les expectatives respecte dels resultats del taller participatiu

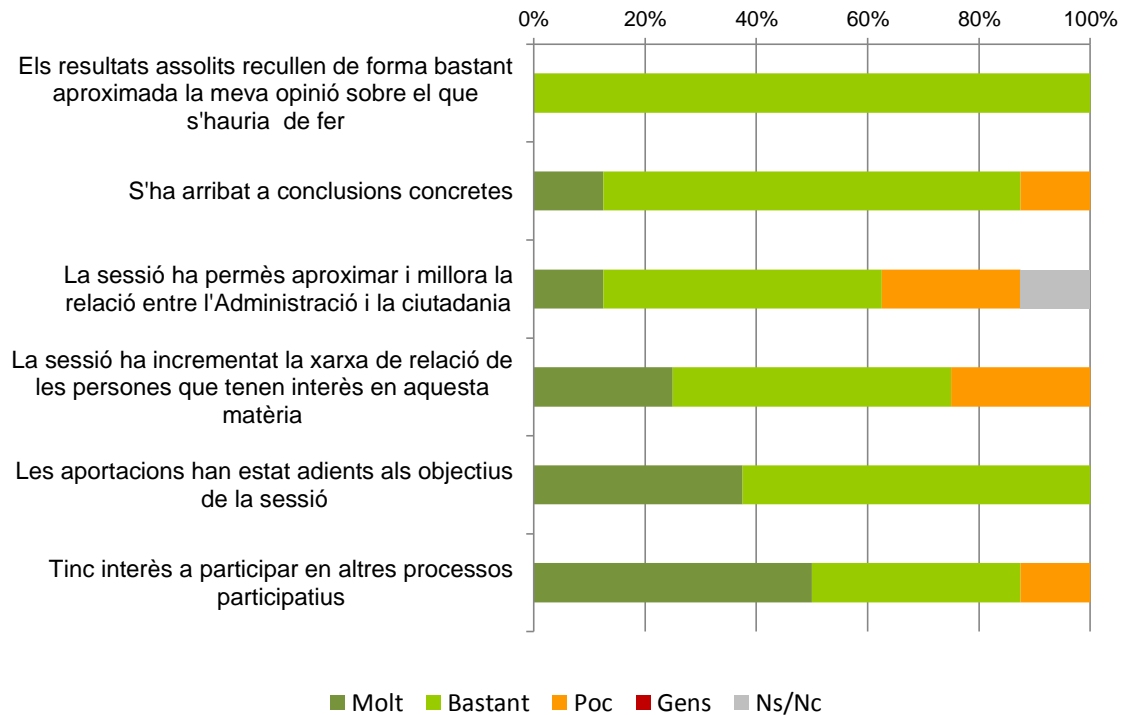
S'han fet valorar diferents aspectes relacionats amb l'assoliment de les expectatives que les persones participants tenien dipositades en la sessió.

L'aspecte millor valorat ha estat l'interès a participar en altres processos participatius, seguit del fet que les aportacions han estat adients als objectius de la sessió i de que la sessió hagi incrementat la xarxa de relació de les persones que tenen interès en aquesta matèria.

L'aspecte que obtindria un menor nivell de valoracions positives seria el fet que la sessió hagi permès aproximar i millorar la relació entre l'administració i la ciutadania.

En quina mesura esteu d'acord amb cadascuna d'aquestes afirmacions?

Sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió

No s'han recollit millores en aquest cas.

4.5. Valoració general

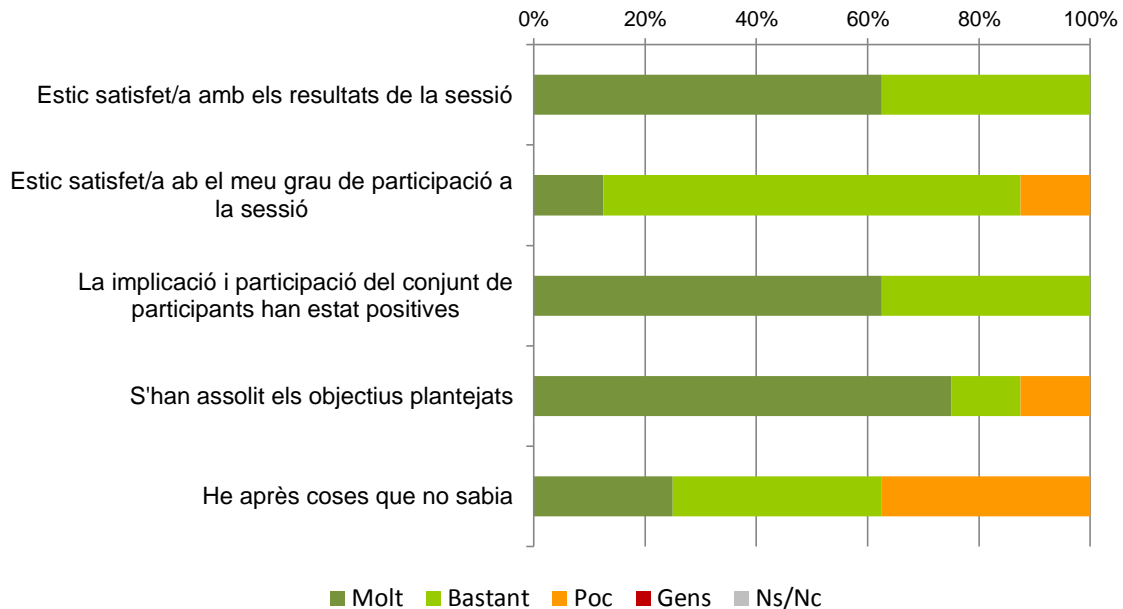
Finalment, s'ha fet valorar aspectes generals de la sessió.

S'ha valorat molt positivament el nivell en que s'han assolit els objectius plantejats, així els resultats de la sessió i el nivell d'implicació i participació del conjunt de persones participants.

Pel que no ha servit tant la sessió ha estat per aprendre coses noves, que no sabien.

En quina mesura esteu d'acord amb cadascuna d'aquestes afirmacions?

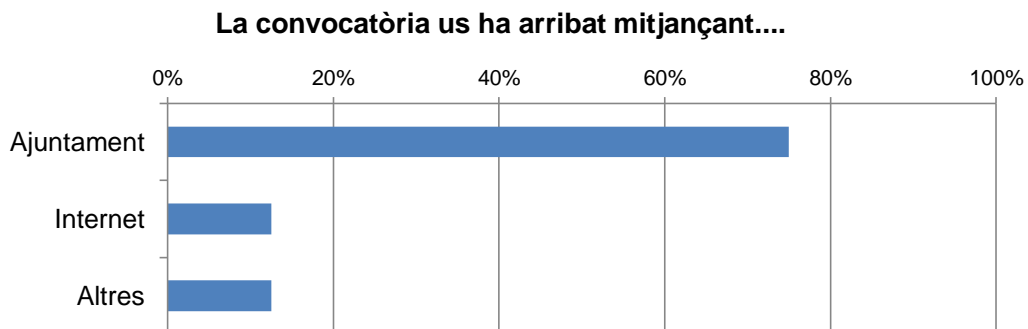
Valoració general

4.6. Comunicació

En darrer terme, s'ha consultat entorn els mitjans a través dels quals ha arribat la convocatòria de la sessió a les persones participants que han contestat el qüestionari d'avaluació.

El principal mitjà que ha fet arribar la convocatòria ha estat l'Ajuntament.

Nota: els % no sumen 100 doncs s'admetia resposta múltiple

4.7. Millores recollides

A continuació, es detallen les millores i suggeriments aportats per les persones participants envers la sessió agrupades per àmbits:

- És interessant que es creïn espais de debat per recollir l'opinió dels actors en el món educatiu.
- És necessari que s'obrin canals de participació com aquests.
- Molt interessant i ben organitzat.
- Moltes gràcies, per la vostra atenció (no ho deixeu aquí).

5. GALERIA DE FOTOS

